

Forslag

til

Lov om ændring af lov om landbrugsejendomme.

Fremsat den 4. marts 1971 af *landbrugsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 114 af 4. april 1967 om landbrugsejendomme foretages følgende ændringer:

1. § 2, 2. pkt., affattes således:

„Medmindre landbrugsministeren i særlige tilfælde fritager herfor, henregnes til en landbrugsejendom tillige arealer, der uden at være omfattet af noteringen i matriklen ved den seneste vurdering til ejendoms-værdi og grundværdi er vurderet under ejendommen.“

2. § 4, stk. 1, nr. 4 og 6, ophæves, nr. 5 bliver nr. 4, og som nyt nr. 5 indsættes:

„5. når jorden må anses for mindre egnet til jordbrugsdrift,“.

Nr. 7 bliver herefter nr. 6.

3. § 4, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Tilladelser efter stk. 1, nr. 4, kan bl. a. betinges af, at udnyttelsen sker efter en godkendt plan, at de arealer, der benyttes til gravning og materialeaflægning, ved passende behandling og tilplantning m. v. bringes i en sådan stand, at de ikke virker skæmmende for landskabet, og at der stilles fornøden sikkerhed for eventuelle betingelses opfyldelse. Tilladelser efter stk. 1, nr. 5 og 6, kan bl. a. betinges af, at jorden tilplantes og eventuelt pålægges fredskovs-pligt i henhold til skovlovens § 4, eller at jorden pålægges forpligtelser, der tager sigte på bevarelse af landskabelige værdier eller tilgodeser ordensmæssige hensyn.“

Landbrugsmin., matr.dir., M.C.J.1971 nr. 59.

4. § 4, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. Når en landbrugsejendom ved udstykning eller på anden måde nedbringes under 2 ha, bortfalder landbrugspligten. Ved udstykning m. v. af en landbrugsejendom, der er under 2 ha, bortfalder landbrugspligten ligeledes.“

5. I § 5 indsættes som stk. 2:

„Stk. 2. Landbrugsministeren giver meddelelse til oppebørselsmyndighederne om forandringer i matriklens notering af landbrugsejendomme og om fritagelse for landbrugspligt i medfør af § 2, 2. pkt.“

6. § 6 affattes således:

„§ 6. For husmandsbrug og andre jordbrug, som er undergivet reglerne i den hidtidige lovgivning om oprettelse og supplerende af mindre landbrug m. m., skal disse regler iagttages.“

7. § 7, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

„Ejeren kan dog tilplante en del af en landbrugsejendoms jorder og til eget brug udnytte forekomster i jorden af tørv, grus, kalk o. lign. eller give andre en tilsvarende begrænset udnyttelsesret.“

8. § 7, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. Hvor særlige forhold taler derfor, kan landbrugsministeren gøre undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1. Tilladelser kan tidsbegrænses og kan i øvrigt betinges efter tilsvarende regler som angivet i § 4, stk. 2.“

9. § 9, stk. 1, affattes således:

„Landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, kan uanset bestemmelsen i § 8, stk. 1, drives sammen.“

10. I § 9, stk. 2, 2. pkt., ændres „100 ha“ til: „200 ha“, og efter 2. pkt. indsættes:

„Hører de samdrevne jorder til flere end fem landbrugsejendomme, må samdriften dog ikke omfatte mere end 100 ha.“

11. I § 9, stk. 3, udgår: „1 og“.

12. § 13, stk. 1, affattes således:

„En landbrugsejendom kan sammenlægges med anden landbrugsejendom, såfremt det samlede jordtilliggende ikke overstiger 100 ha. På samme betingelse kan et areal, der udstykkes fra en landbrugsejendom, sammenlægges med en anden landbrugsejendom. Arealer, der er tilplantet og pålagt fredskovspligt, samt søarealer, strandbredder og andre arealer, der er helt uden dyrkningsmæssig værdi, kan fradrages ved beregningen af det samlede jordtilliggende.“

13. I § 13 ophæves stk. 2, 4 og 5, og efter stk. 3, der bliver stk. 2, indsættes som nyt stykke:

„Stk. 3. Landbrugsministeren kan i øvrigt tillade sammenlægning, når særlige forhold taler derfor.“

14. I § 16, stk. 1, ændres „uden for områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone“ til: „i landzone“.

15. I § 16, stk. 3, ændres „en landbrugsejendom“ til: „en landbrugsejendom, der er beliggende i landzone,“.

16. § 19, stk. 2, ophæves.

17. I § 20, stk. 1, ændres „uden for områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone“ til: „i landzone“.

18. I § 23 indsættes som stk. 2:

„Stk. 2. Betingelser, der knyttes til tiladelser, er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet. Betingelserne tinglyses på ejendommen.“

19. § 34, stk. 3, ophæves.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. juli 1971.

Stk. 2. Lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje ophæves. De brugskontrakter, der er indgået i henhold til lov om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje, bevarer gyldighed, indtil de lovligt opsiges, eller den ved lovens ikrafttræden værende bruger, henholdsvis dennes ægtefælle, dør. De i § 2, stk. 2-9, og §§ 3-14 i lov om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje indeholdte bestemmelser gælder fremdeles for disse brugsforhold.

Stk. 3. Landbrugsministeriet foretager inden udgangen af 1973 notering i tingbogen om, at de nuværende brugeres og ægtefællers ret til kontraktsfornyelse bevares, indtil brugeren, henholdsvis dennes ægtefælle, dør, og foranlediger den i § 1, stk. 5, i lov om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje nævnte notering slettet, når betingelserne for ejendommens frigørelse er opfyldt.

Stk. 4. Lov nr. 241 af 7. juni 1952 om brug af visse ejendomme og boliger på landet ophæves. Brugsforhold, som er indgået i henhold til nævnte lov, og som består ved lovens ikrafttræden, bevarer deres gyldighed, indtil brugsforholdet lovligt ophører. For disse brugsforhold gælder fremdeles §§ 2-6 og § 7 i lov om brug af visse ejendomme og boliger på landet.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Den af landbrugsministeriet under 24. februar 1960 nedsatte landbokommission har den 18. december 1969 afgivet sin 8. betænkning. Foranstående lovforslag er med enkelte ændringer i overensstemmelse med det i betænkningen optrykte lovudkast.

Ved lov nr. 114 af 4. april 1967 om landbrugsejendomme er bestemt, at loven skal optages til revision i folketingsåret 1970-71. Når det blev fastsat, at loven skulle optages til revision allerede efter så få års forløb, skyldtes det ønsket om at få lejlighed til at skønne over virkningen af de ved loven gennemførte friere regler for sammenlægning m. v. og tage stilling til, om der efter den stedfundne udvikling var anledning til at gennemføre en videregående liberalisering af reglerne.

Loven er udformet på grundlag af forslag fra landbokommissionen af 1960, jfr. kommissionens tredje betænkning af 26. november 1965. I henhold til lovens § 13 kan landbrugsjord, der er hensigtsmæssigt beliggende herfor, indlægges under andre landbrugsejendomme, der ikke bringes op over 35 ha (af landbokommissionens flertal var foreslået 45 ha), og der kan ske sammenlægning op til 75 ha, dersom der ikke er aktuelt behov for tillægsjord til mindre ejendomme på stedet. Adgangen til samdrift blev samtidig udvidet. Ved loven blev endvidere bestemmelserne om erhvervelse af adkomst på landbrugsejendomme, der tidligere var indeholdt dels i landbrugsloven, dels i loven om sammenslutningers og institutioners landbrugsjord, samlet i landbrugsloven. Endelig blev landbrugspligten udformet som en pligt, der i højere grad hviler på landbrugsejendommens jorder, end det var tilfældet tidligere, hvor pligten — udover krav om selvstændig drift og beboelse — især var kendetegnet ved krav om driftsbygninger og inventar m. v.

Ved årsskiftet 1968-69 påbegyndte landbokommissionen en fornyet gennemgang af problemerne med henblik på den fornævnte revision af loven.

Forhandlingerne i kommissionen har særlig vedrørt spørgsmålet om udviklingen i ejendomsstrukturen, herunder navnlig reglerne om sammenlægning m. v.

Med hensyn til den stedfundne udvikling skal anføres, at antallet af selvstændige bedrifter i årene 1960 til 1970 er faldet med ca. 56.000 eller 29 pct. I de senere år har tilbagegangen været på mellem 6.000 og 7.000 bedrifter pr. år. Denne ejendoms-

reduktion skyldes dels nedlægning i forbindelse med landbrugsjords overgang til anden anvendelse, dels sammenlægning og dels ophør af selvstændig drift i forbindelse med etablering af bortforpagtning og samdrift.

Selv om kommissionen konstaterer, at der inden for de gældende regler har været mulighed for en væsentlig udvikling af ejendomsstrukturen, har det hos et flertal af kommissionens medlemmer været opfattelsen, at der nu er behov for en yderligere liberalisering af reglerne. Man har herved lagt vægt på, at der inden for lovens rammer må være videre muligheder for tilpasning af markbruget til den tekniske udvikling i retning af større driftsenheder, ligesom den deraf følgende reduktion i ejendomsantallet vil være nødvendig i forbindelse med den forventede nedgang i antallet af beskæftigede i landbruget. En sådan nedgang anses for ønskelig, for at der kan opnås en bedring i den enkelte landmands indkomstforhold, og påregnes under alle omstændigheder at ville indtræffe ud fra en bedømmelse af muligheden for tilgang af nye landmænd. Det er kommissionens opfattelse, at der fortsat vil være brug for ejendomme af vidt forskellig størrelse afhængig af driftsform og produktionsvilkår, og at der ikke er anledning til at forvente, at selv en betydelig forhøjelse af sammenlægningsgrænserne vil medføre en eksplosiv udvikling i ejendomsstrukturen. Efter en samlet overvejelse af de driftsøkonomiske hensyn og det ønskelige i at sikre opretholdelse af en ejendomsstruktur, der muliggør, at det personlige selveje bevares som den fremherskende besiddelsesform, er et flertal af kommissionens medlemmer derfor gået ind for, at de nuværende sammenlægningsgrænser på henholdsvis 35 og 75 ha erstattes af en arealgrænse på 100 ha, og således at der ikke ved afgørelsen af, om sammenlægning kan tillades inden for denne grænse, tages hensyn til, om der er oplyst ønsker om tillægsjord.

Ud fra ønsket om en videregående mulighed for tilpasning af ejendomsstrukturen foreslås på samme måde samdriftsbestemmelserne liberaliseret, så den hidtidige grænse for samdrift af mere end 2 ejendomme ved forpagtning forhøjes fra 100 ha til 200 ha, og således at landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, frit kan samdrives og ikke kun 2 ejendomme som efter gældende ret.

Forhandlingerne i kommissionen har ud over disse spørgsmål især vedrørt spørgsmålet, om der efter den stedfundne udvikling, der har medført

stigende finansieringsmæssige vanskeligheder for landbruget, er anledning til at ændre landbrugslovens bestemmelser om erhvervelse af adkomst på landbrugsejendomme, således at der eventuelt åbnes friere mulighed for, at selskaber m. v. kan opnå tilladelse til erhvervelse af landbrugsejendomme og i denne forbindelse, om der er behov for gennemførelse af en forpagtningslovgivning. Et flertal af kommissionens medlemmer har imidlertid fundet, at der ikke bør foretages ophævelse eller ændring af de nugældende bestemmelser, hvorefter navngivne personer frit kan erhverve indtil 2 landbrugsejendomme uanset størrelse, og hvorefter selskaber m. v. kun kan erhverve landbrugsejendomme med tilladelse fra landbrugsministeren. Kommissionen har i forbindelse hermed ikke fundet, at der er anledning til at gennemføre en egentlig forpagtningslovgivning.

Kommissionen har i tilslutning hertil foreslået, at den særlige brugslovgivning, der indeholdes i henholdsvis lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje og lov nr. 241 af 7. juni 1952 om visse ejendomme og boliger på landet, søges afviklet snarest muligt, dog således at de nuværende brugeres rettigheder respekteres.

Lovforslaget har ikke finansielle konsekvenser for statskassen og vil ikke medføre ændringer i den statslige administration.

Med hensyn til de i øvrigt foreslåede ændringer, der i et vist omfang er af teknisk og redaktionel karakter, henvises til de følgende bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Som reglen i den gældende lovs § 2, 2. pkt., er formuleret, omfatter landbrugspligten alle arealer, der er vurderet under en landbrugsejendom, bortset fra arealer, der af landbrugsministeren er tilladt fraskilt ejendommen efter 1. september 1960. Under arbejdet med at ajourføre landbrugsnoteringen i matriklen har der imidlertid vist sig behov for i særlige tilfælde at kunne fritage et sådant medvurderet areal for landbrugspligten. Der har navnlig været behov for at undtage særskilt matrikulerede fredskovsarealer og vejarealer, men også forhold som adkomstpørgsmål o. lign. har i visse tilfælde gjort det ønskeligt, at et areal kan udelades ved noteringsudvidelse og fritages for landbrugspligt, uanset at det fortsat vurderes under ejendommen.

Til nr. 2.

Efter gældende lovs § 4, stk. 1, nr. 4, kan landbrugspligten tillades ophævet på arealer, der er mindre egnede til jordbrugsdrift, når arealerne agtes tilplantet, men det er ifølge loven en betingelse, at jorden pålægges fredskovspligt i henhold til skovlovens § 4. Det må forudses, at der som led i en tilpasning af landbrugsproduktionens størrelse i de kommende år kan blive behov for at lade arealer udgå af landbrugsdriften i større omfang end hidtil. For at kunne imødekomme et sådant behov foreslås adgangen til ophævelse af landbrugspligten på arealer, der er mindre egnede til jordbrugsdrift, udvidet, således at tilladelse også kan meddeles mod krav af anden art end fredskovspligt, jfr. forslaget nr. 3, eller eventuelt uden betingelser. Såfremt jorden er egnet til vedvarende skovdrift, vil tilladelsen som hidtil blive betinget af, at der pålægges ejendommen fredskovspligt efter skovlovens § 4. Det eksisterende samarbejde med skovmyndighederne i henhold til den gældende bestemmelse i landbrugslovens § 4, stk. 1, nr. 4, vil derfor blive opretholdt.

Af redaktionelle grunde er gældende lovs § 4, stk. 1, nr. 4 og 6, samtidig foreslået sammenfattet til nyt § 4, stk. 1, nr. 5.

Ved administrationen af den gældende lov er det antaget, at landbrugspligten normalt må vige, når jorden ønskes overført til en mere intensiv udnyttelse end jordbrugsdrift, f. eks. til bebyggelse eller offentlige formål, og dette ikke er i strid med planlægningslovgivning m. v. Ophævelse af landbrugspligten vil i overensstemmelse med denne praksis blive tilladt i de i lovens § 4, stk. 1, nr. 1-3, omhandlede tilfælde under forudsætning af, at der foreligger de fornødne dispensationer og tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Med hensyn til tilladelser efter gældende lovs § 4, stk. 1, nr. 5, til ophævelse af landbrugspligt med henblik på udnyttelse af særlige forekomster i jorden og tilladelser i henhold til lovens § 7, stk. 3, til udnyttelse af sådanne forekomster på jorder, hvor landbrugspligten bibeholdes, er det antaget, at de nævnte bestemmelser ikke bør anvendes til at nægte tilladelse, men alene til at knytte særlige betingelser til tilladelserne med henblik på arealernes reetablering m. m. Der tilsigtes ingen ændring i lovens administration på dette område. Det bemærkes i denne forbindelse, at såfremt tilladelse til udnyttelse af særlige forekomster i jorden nægtes i medfør af lov nr. 314 af 18. juni 1969 om naturfredning, kan ejeren kræve fredningssag rejst, jfr. lovens § 45. I øvrigt henvises til, at naturfredningskommissionen i 2. del af sin betænkning (nr. 467/

1967), s. 177, har peget på nødvendigheden af, at der snarest overvejes en lovgivning, der under hensyn til samtlige i betragtning kommende samfundsinteresser indfører kontrol med udnyttelsen af landets råstoffer i form af indførelse af en almindelig koncessionsordning.

Spørgsmålet om, hvorvidt og eventuelt på hvilke betingelser der bør meddeles tilladelse til ophævelse af landbrugspligt efter de foreslåede bestemmelser i § 4, stk. 1, nr. 5 og 6, afgøres efter landbrugsministeriets skøn i det enkelte tilfælde. Findes det godtgjort, at arealerne må anses for uegnede til jordbrugsdrift, vil tilladelsen i almindelighed kunne påregnes meddelt, hvilket svarer til praksis efter gældende lov.

Til nr. 3.

Den udtrykkelige opregning i gældende lovs § 4, stk. 2, 1. og 2. pkt., af de jordbrugsmæssige betingelser, der kan stilles i forbindelse med ophævelse af landbrugspligten, er af redaktionelle grunde udeladt, idet disse betingelser ud fra almindelige forvaltningsretlige principper kan stilles uden udtrykkelig hjemmel i loven. Der tilsigtes således ingen realitetsændring ved udeladelsen af bestemmelserne.

Forslagets 1. pkt. svarer til gældende lovs § 7, stk. 3, 3. pkt., idet der dog er tilføjet en ny bestemmelse, hvorved det præciseres, at der kan kræves sikkerhedsstillelse for eventuelle betingelsers opfyldelse. Dette forslag tilsigter at bringe landbrugslovens bestemmelser i størst mulig overensstemmelse med reglerne i § 44, stk. 2, i lov nr. 314 af 18. juni 1969 om naturfredning.

Forslagets 2. pkt. tager sigte på tilfælde, hvor landbrugspligt i medfør af bestemmelserne i § 4, stk. 1, nr. 5 og 6, ophæves på arealer, uden at disse arealer kan eller skal overgå til en mere intensiv udnyttelse, jfr. bemærkningerne til forslaget nr. 2. Efter forslaget vil der være mulighed for ved ophævelse af landbrugspligt på arealer, der er mindre egnede til jordbrugsdrift, at stille mindre krævende betingelser end det hidtidige krav om fredskovspligt. Der tænkes således navnlig på betingelser, der sigter mod en mindre krævende beplantning end fredskov, samt på betingelser, der på anden måde kan hindre, at arealerne kommer til at henligge i uordentlig stand eller skæmmende for landskabet.

Det allerede eksisterende samarbejde med fredningsmyndighederne om sager vedrørende ophævelse af landbrugspligt i henhold til gældende lovs § 4 og tilladelser efter lovens § 7 agtes opretholdt med de modifikationer, der følger af lov om by- og

landzoner og af de i 1969 gennemførte ændringer af naturfredningsloven. Betingelser af landskabelig eller ordensmæssig art vil navnlig komme på tale, når ønske herom fremsættes af planlægningsmyndighederne, og betingelserne vil blive sikret ved pålæggelse af servitutter med disse myndigheder som påtaleberettigede og tilsynsførende.

Til nr. 4.

Ved behandlingen af ansøgninger om udstykning m. v. af landbrugsejendomme, der allerede på ansøgningstidspunktet er under 2 ha, er det antaget, at gældende lovs § 4, stk. 3, kan anvendes analogt. Den foreslåede bestemmelse vil give udtrykkelig hjemmel for landbrugspligtens bortfald i disse tilfælde.

Til nr. 5.

Den foreslåede bestemmelse er en konsekvens af forslaget nr. 1.

Til nr. 6.

Der henvises til bemærkningerne til § 2.

Til nr. 7.

Efter gældende lovs § 7 kan tilplantning af en del af en landbrugsejendom ikke som efter den tidligere landbrugslov finde sted uden tilladelse fra landbrugsministeren. Denne ændring må ses i sammenhæng med den ved landbrugsloven af 1967 indførte dyrkningspligt. Det har imidlertid været opfattelsen, at der — specielt under de nuværende produktions- og afsætningsforhold — bør gives landmændene en friere mulighed for at indtage arealer af en landbrugsejendom til tilplantning som led i en løbende tilpasning af det dyrkede areal, jfr. bemærkningerne til nr. 2. Det foreslås derfor, at der i lovens § 7, stk. 2, indføres bestemmelse om, at tilplantning af en del af en landbrugsejendom kan ske frit.

Til nr. 8.

Det foreslås, at der ved tilladelser efter lovens § 7, stk. 3, 1. pkt., skal kunne stilles tilsvarende betingelser som ved ophævelse af landbrugspligt, jfr. forslaget nr. 3. Sådanne betingelser vil navnlig komme på tale i forbindelse med tilladelse til udnyttelse af forekomster i jorden uden ophævelse af landbrugspligten.

Til nr. 9 og 10.

Samdrift af landbrugsejendomme giver mulighed for en tilpasning af bedriftsstørrelserne til den tekniske og befolkningsmæssige udvikling på en fleksibel måde, der ikke foregriber afgørelsen af spørgsmålet om, hvilken ejendomsstørrelse der fremtidig må anses for mest hensigtsmæssig.

Forslagene tager sigte på at give en øget mulighed for etablering af samdriftsforhold. Dette vil navnlig få betydning i tilfælde, hvor størrelsesforhold eller beliggenhed eller det forhold, at ejendommene tilhører forskellige ejere, gør sammenlægning umulig, men hvor samdriften af produktionsmæssige grunde er hensigtsmæssig.

Det foreslås i nr. 9, at landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, skal kunne drives sammen uden begrænsninger med hensyn til samdriftens varighed og ejendommenes antal og størrelse. Efter gældende lov er retten begrænset til 2 ejendomme, men udvidelsen findes ubetænkelig under hensyn til, at de gældende erhvervsbestemmelser i lovens kap. V normalt vil være til hinder for, at mere end 2 landbrugsejendomme kommer på samme hånd.

Adgangen til samdrift ved forpagtning af flere end 2 landbrugsejendomme eller dele af sådanne foreslås i nr. 10 udvidet ved forhøjelse af arealgrænsen fra 100 ha til 200 ha overensstemmende med landbokommissionens forslag. Regeringen har dog foreslået, at adgangen til samdrift af jorder med samlet areal mellem 100 ha og 200 ha kun skal gælde, hvis samdriften ikke omfatter jorder fra flere end 5 landbrugsejendomme. Der vil som hidtil være adgang til at samdrive to landbrugsejendomme, hvoraf en eller begge er forpagtet, uanset ejendommenes størrelse.

Til nr. 11.

Forslaget er en konsekvens af nr. 9.

Til nr. 12.

Under hensyn til den tekniske udvikling af markbruget i retning af større driftsenheder og under hensyn til den forventede fortsatte nedgang i antallet af beskæftigede i landbruget foreslås sammenlægningsmulighederne udvidet, idet de nuværende sammenlægningsgrænser på 35 ha og 75 ha foreslås erstattet af en grænse på 100 ha. Inden for denne grænse vil der efter forslaget kunne ske fri tilpasning af ejendomsstrukturen alene begrænset af kravet om hensigtsmæssig beliggenhed af de jorder, der sammenlægges.

Efter den gældende lov kan der i intervallet fra 35 ha til 75 ha kun ske sammenlægning under forudsætning af, at der ikke er aktuelt behov for tillægsjord til mindre ejendomme på stedet. Hvis sådant tillægsjordsbehov findes, har sammenlægning til arealstørrelser over 35 ha efter gældende lov krævet dispensation efter reglerne i lovens § 13, stk. 4, nr. 2, jfr. stk. 5, hvorefter der skal tages hensyn til, om den pågældende er villig til at med-

virke til løsning af tillægsjordsproblemet. Efter forslaget vil der kun kunne stilles krav om medvirken til løsning af aktuelle tillægsjordsproblemer i tilfælde, hvor der er tale om sammenlægning udover 100 ha. Forslaget må ses i sammenhæng med, at det ikke er muligt at fastslå en bestemt ejendomsstørrelse som værende særlig hensigtsmæssig, og at de hidtil gældende bestemmelser formentlig kun i mindre omfang har ført til løsning af tillægsjordsproblemerne, idet afslag på ansøgninger om sammenlægning i mange tilfælde ikke har ført til ordninger, hvor tillægsjordsproblemerne løses. Dertil kommer, at administrationen af tillægsjordsbestemmelsen har voldt problemer, idet det har været vanskeligt at opstille nøjere kriterier for, hvilke ejendomme der kunne komme i betragtning i henhold til bestemmelsen.

Det er samtidig fundet rimeligt at foreslå udtrykkelig hjemmel optaget i loven til ved beregning af sammenlægningsgrænsen at se bort fra arealer, der ikke kan anvendes til landbrugsmæssig drift, som f. eks. arealer, der er tilplantet og pålagt fredskovspligt, søarealer, strandbredder o. lign.

Til nr. 13.

Der bør som hidtil være mulighed for ved sammenlægning af jorder med ringere end middelgod bonitet at tillade en overskridelse af sammenlægningsgrænsen, men det findes hensigtsmæssigt at lade bestemmelsen herom i gældende lovs § 13, stk. 2, indgå i den generelle dispensationsadgang, der foreslås optaget som § 13, stk. 3.

Bestemmelsen i gældende lovs § 13, stk. 4, nr. 1, der tager sigte på visse mageskifter, har kun sjældent været anvendt, og den foreslås derfor ligesom bonitetsreglen henført til den generelle dispensationsbestemmelse.

Dispensation vil efter forslaget kunne meddeles, når særlige forhold foreligger. Udover de allerede nævnte tilfælde vil dispensation eksempelvis kunne komme på tale, hvis der samtidig afgives jord til hensigtsmæssig supplerings af andre brug, hvis der opnås en bedre arrondering af jorderne, når jorderne er særlig velbeliggende for en bestemt ejendom og må antages også på længere sigt at være uden interesse for andre landbrug, når et lille brugsjorder ikke har kunnet afhændes til sammenlægning inden for sammenlægningsgrænsen, og hensynet til ejeren af bruget taler for nedlægning ved sammenlægning uanset det fremtidige brugs størrelse, når der er tale om ejendomme med afsides beliggenhed, f. eks. på mindre øer, og

F. t. l. vedr. landbrugsejendomme.

når en ejendomsbygninger er nedbrændt, og genopførelse ikke kan ske på rentabelt grundlag.

Ifølge § 7, stk. 1, i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 442 af 5. december 1967 om landbrugsejendommers notering som familieejendomme skal matrikelmyndighederne påse, at der ikke sker forøgelse af ejendomme, for hvilke der er foretaget notering i matriklen som familieejendom i henhold til landbrugslovens § 17, stk. 3, uden at der samtidig sker slettelse af noteringen i matriklen, jfr. dog herved bekendtgørelsens § 7, stk. 2. Bestemmelsen tager efter landbrugsministeriets opfattelse kun sigte på tilfælde, hvor en landbrugsejendom, der er noteret som familieejendom, søges forøget med jord udefra, og er ikke til hinder for, at der sker omlægning af jorder mellem ejendomme, der hver især er noteret som familieejendom og tilhører samme ejer, eller at der sker sammenlægning af familieejendomme, der ejes sammen. Da bestemmelsen har givet anledning til tvivl, vil landbrugsministeriet imidlertid i forbindelse med lovforslagets gennemførelse drage omsorg for, at bekendtgørelsen ændres på det omhandlede punkt.

Til nr. 14 og 15.

Efter nugældende lovs §§ 16 og 20 er det som en undtagelse fastsat, at landbrugsejendomme, der er beliggende i områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone, frit kan erhverves, uanset om erhververen i forvejen ejer flere landbrugsejendomme, og at sådanne ejendomme endvidere er undtaget fra erhvervelsesbegrænsningerne for selskaber m. v.

Ved lov nr. 315 af 18. juni 1969 om by- og landzoner er zonedragningen i henhold til byreguleringsloven m. v. afløst af en opdeling af landet i byzoner, sommerhusområder og landzoner, således at områder, der er planlagt til bebyggelse, ved lovens ikrafttræden den 1. januar 1970 er blevet byzone eller sommerhusområde, medens resten af landet er landzone. Da de hensyn, der ligger bag erhvervelsesbegrænsningerne for landbrugsejendomme, kun i begrænset udstrækning gør sig gældende for ejendomme, der inden for en kort årrække kan påregnes inddraget til bebyggelsesformål, er der i konsekvens heraf foreslået den ændring, at erhvervelsesbegrænsningerne i §§ 16 og 20 kun skal gælde i landzoner. Det bemærkes herved, at landbrugsejendomme beliggende i byzone eller sommerhusområde skal medregnes i antallet af ejendomme, som en person i forvejen besidder, når han ønsker at erhverve landbrugsejendomme i landzoner.

Som det fremgår af de indledende bemærkninger, har et flertal af landbokommissionens medlemmer været af den opfattelse, at der i øvrigt ikke bør

foretages ophævelse eller ændring af de nugældende bestemmelser, hvorefter navngivne personer frit kan erhverve indtil 2 landbrugsejendomme uanset størrelse, og hvorefter selskaber m. v. kun kan erhverve landbrugsejendomme med tilladelse fra landbrugsministeren. Ud fra ønsket om en videregående mulighed for tilpasning af markbruget i retning af større driftsenheder har et flertal af kommissionens medlemmer imidlertid anset det for påkrævet, at der i forbindelse med en lempelse af den nuværende administrative praksis efter landbrugslovens § 19 åbnes mulighed for, at navngivne personer i særlige tilfælde kan opnå tilladelse til erhvervelse af flere landbrugsejendomme. Der tænkes herved navnlig på tilfælde, hvor der er tale om erhvervelse af flere mindre ejendomme, der på lidt længere sigt, eventuelt i forbindelse med magleæg eller køb af mellemliggende jorder, vil kunne sammenlægges til en hensigtsmæssig driftsenhed, samt tilfælde, hvor de almindelige betingelser for sammenlægning vil kunne opfyldes, men hvor sammenlægningen vil medføre betydelige vanskeligheder, f. eks. på grund af uensartet behæftelse.

Med henblik på en lettelse af landbrugets finansieringsproblem, navnlig ved generationsskiftet, har et flertal af kommissionens medlemmer endvidere anset det for påkrævet, at der i forbindelse med en ændring af den administrative praksis efter landbrugslovens § 21 i en vis udstrækning åbnes adgang til anvendelse af kommanditselskabsformen inden for landbruget. Der tænkes herved navnlig på tilfælde, hvor flere arvinger i fællesskab overtager en landbrugsejendom, og medarbejderne er villige til at lade deres kapital blive stående i ejendommen for derved at sikre, at gårdarvingen kan overtage ejendommen på vilkår; der står i et rimeligt forhold til ejendommens afkastningsevne, samt tilfælde, hvor ejeren af en landbrugsejendom i levende live ønsker at overføre værdierne til næste generation. Det er herved forudsat, at der i selskabets vedtægt indeholdes bestemmelser, der sikrer, at den af deltagerne, der skal varetage ejendommens drift, sikres fuld dispositionsfrihed med hensyn til ejendommens almindelige drift som økonomisk fuldt ansvarlig deltager, at kredsen af interessenter ikke udvides udover visse snævre rammer, samt at det sikres, at ejendommen ikke stedse unddrages den almindelige frie omsætning.

Landbrugsministeriets administrative praksis vil blive tilrettelagt i overensstemmelse med de af landbokommissionen vedtagne udtalelser.

Til nr. 16.

Forslaget er en konsekvens af nr. 13.

Til nr. 17.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 14 og 15.

Til nr. 18.

Den foreslåede bestemmelse har sit forbillede i landsbyggeloovens § 61 og by- og landzonelovens § 10 og tilsigter at forhindre, at eventuelle betingelser for en tilladelse bortfalder ved en tvangsauktion over ejendommen.

Til § 2.

Inden for landbolovgivningens findes der fremdeles bestemmelser, der nærmere regulerer adgangen til at give landbrugsejendomme i brug. Disse bestemmelser indeholdes foruden i statshusmandsloven i 2 love fra 1952, nemlig lov nr. 240 af 7. juni 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje og lov nr. 241 af 7. juni 1952 om brug af visse ejendomme og boliger på landet.

Lov 240/1952 („Pligthusloven“) omfatter dels visse landbrugsejendomme, der har et tilliggende under 1 td. hartkorn, og som uden oprindelig at have været fæstepligtige dog fra gammel tid har været undergivet regler, hvorefter de ikke uden tilladelse fra særlige myndigheder måtte gives i brug på anden måde end i livsfæste eller i leje eller forpagtning på mindst otte år, dels visse landbrugsejendomme, der har et tilliggende på 1 td. hartkorn eller derover, men under 2 tdr. hartkorn, og hører under et gods uden at være beliggende på tidligere hovedgårdsjord og uden i sin tid at være udtaget til fri rådighed. Loven fastsætter, at disse ejendomme fremdeles skal gives i brug på mindst otte år ad gangen, og hver gang brugsperioden udløber, har brugeren ret til at kræve forlængelse for nye otte år. Dør brugeren, går denne ret over på hans efterlevende ægtefælle.

Loven omfattede oprindelig ca. 800 ejendomme, og dens hovedformål var at søge disse overført til selveje. Loven tilbød derfor forskellige fordele for de ejere, som solgte deres pligthuse til brugeren eller staten inden 1. april 1959. Der er nu kun ganske få ejendomme tilbage, der omfattes af denne særlige lov, og lovens formål må i alt væsentligt siges at være opfyldt.

Det foreslås derfor, at loven ophæves, dog således, at de tilbageværende brugeres og disses ægtefællers ret til at kræve brugsretten fornyet for deres livstid, bevares.

Lov 241/1952, Afsnit A: („Brugshusloven“) omfatter en gruppe ejendomme, der har et tilliggende under 1 td. hartkorn. Lovens regler kommer til anvendelse, hvis ejeren ikke har bopæl på ejendommen, og han eller hans ægtefælle ejer andre landbrugsejendomme, eller en af dem driver en landbrugsejendom inden for en afstand på 5 km. Hvis ejeren selv bor på ejendommen, finder reglerne derimod ikke anvendelse. Antallet af ejendomme, der omfattes af lovens bestemmelser, er derfor ganske ubestemt.

Lovens § 2 fastsætter, at disse ejendomme skal gives i brug enten for et bestemt åremål, mindst otte år, til udløb en 1. marts eller en 1. april, eller for brugerens levetid. Pligten til at oprette et brugsforhold indtræder umiddelbart ved ejendommens erhvervelse eller ved etablering af de omstændigheder, der skaber brugshuspligt.

Når loven kun omfatter landbrugsejendomme, der har et tilliggende under 1 td. hartkorn, har det sin forklaring i, at man ved bestemmelseernes tilblivelse var af den opfattelse, at faren for ulovlig samdrift eller camoufleret nedlægning var størst ved småbrug. På baggrund af den ændrede indstilling overfor samdriftsproblemet, som er kommet til udtryk i landbrugsloven af 1967, er der næppe længere grundlag for at opretholde denne særlige lovgivning. Det foreslås derfor, at loven ophæves, dog således at de i henhold til loven indgåede brugskontrakter bevarer gyldighed, indtil de udløber.

Reglerne i lovens afsnit B angår overdragelse af brugen af mindre landbrugsejendomme, der størrelsesmæssigt svarer til de ejendomme, der omfattes af lovens afsnit A, men som hverken omfattes af reglerne om pligt- og brugshuse eller af reglerne om tjenestehuse i lovens afsnit D. Det kan ikke anses for påkrævet at opretholde særregler til beskyttelse af denne kategori af mindre landbrugsejendomme, der efter den målestok, der i dag må anlægges, næppe i almindelighed kan anses for egnede til opretholdelse på længere sigt som selvstændige landbrugsbedrifter.

Det bemærkes, at de resterende afsnit i loven, d. v. s. lovens afsnit C om overdragelse af brugen af visse arbejderboliger på landet og lovens afsnit D om brugen af tjenestehuse, er indarbejdet i det for Folketinget fremsatte forslag til ændring af lov om opførelse af arbejderboliger på landet.

I dette bilag anføres i venstre spalte de i lovforslaget omhandlede bestemmelser i den gældende formulering, medens de foreslåede ændringer anføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 2. Ved en landbrugsejendom forstås en ejendom, der i matriklen er noteret som landbrug, gårdbrug, husmandsbrug eller gartneri. Til en landbrugsejendom henregnes tillige arealer, der uden at være omfattet af noteringen i matriklen ved den seneste vurdering til ejendomsværdi og grundværdi er vurderet under ejendommen. Der bortses dog fra arealer, der af landbrugsministeren er tilladt fraskilt ejendommen efter 1. september 1960.

§ 4. Ophævelse af landbrugspligten på en landbrugsejendom eller på en del af en landbrugsejendom ved udstykning kan tillades af landbrugsministeren,

1. når jorden agtes anvendt til offentlig brug,

2. når jorden agtes anvendt til byggegrunde eller havelodder på ikke over 3.000 m² og i nær fremtid skal tages i brug til sådan anvendelse,

3. når jorden i nær fremtid agtes anvendt til samlet bebyggelse, industriel virksomhed eller lignende,

4. når jord, der er mindre egnet til jordbrugsdrift, agtes anvendt til beplantning, og jorden pålægges fredskovspligt i henhold til skovlovens § 4,

5. når der i nær fremtid agtes udnyttet særlige forekomster i jorden,

6. når jorden på længere sigt må anses for uegnet til jordbrugsdrift,

7. når særlige forhold i øvrigt taler derfor.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 kan betinges af, at jorden drives jordbrugsmæssigt, indtil den tages i brug til det pågældende formål. Tilladelse kan ligeledes betinges af, at ejendommen genoprettes som landbrugsejendom og eventuelt afhændes, eller at dens jord anvendes til supplerende af bestående landbrugsejendomme, såfremt jorden ikke inden en nærmere fastsat frist tages i brug

Forslag.

1. § 2, 2. pkt., affattes således:

„Medmindre landbrugsministeren i særlige tilfælde fritager herfor, henregnes til en landbrugsejendom tillige arealer, der uden at være omfattet af noteringen i matriklen ved den seneste vurdering til ejendomsværdi og grundværdi er vurderet under ejendommen.“

2. § 4, stk. 1, nr. 4 og 6, ophæves, nr. 5 bliver nr. 4, og som nyt nr. 5 indsættes:

„5. når jorden må anses for mindre egnet til jordbrugsdrift,“

Nr. 7 bliver herefter nr. 6.

3. § 4, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Tilladelser efter stk. 1, nr. 4, kan bl. a. betinges af, at udnyttelsen sker efter en godkendt plan, at de arealer, der benyttes til gravning og materialeaflægning, ved passende behandling og tilplantning m. v. bringes i en sådan stand, at de ikke virker skæmmende for landskabet, og at der stilles fornøden sikkerhed for eventuelle betingel-

Gældende formulering.

til formålet. Såfremt jorden agtes anvendt til udnyttelse af særlige forekomster, kan der for tilladelsen stilles betingelser som angivet i § 7, stk. 3.

Stk. 3. Når en landbrugsejendom ved udstykning eller på anden måde nedbringes under 2 ha, bortfalder landbrugspligten.

§ 5. Landbrugsministeren foranlediger, at der i tingbogen foretages notering overensstemmende med ejendommenes notering i matriklen.

§ 6. For husmandsbrug og andre jordbrug, som er undergivet lovgivningen om oprettelse og supplering af mindre landbrug, samt for landbrugsejendomme, som er undergivet reglerne i loven om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje eller loven om visse ejendomme og boliger på landet, skal denne lovgivnings regler iagttages.

§ 7. Jorderne til en landbrugsejendom skal udnyttes jordbrugsmæssigt i det omfang, de er egnede hertil. Ingen del af jorderne må tages i brug til anden anvendelse.

Stk. 2. Ejeren kan dog til eget brug udnytte forekomster i jorden af tørv, grus, kalk o. lign. eller give andre en tilsvarende begrænset udnyttelsesret. Endvidere kan anden begrænset ikke-jordbrugsmæssig udnyttelse af en mindre del af en landbrugsejendom finde sted.

Stk. 3. Hvor særlige forhold taler derfor, kan landbrugsministeren gøre undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1. Tilladelsen kan tidsbegrænses og betinges. Tilladelse til at udnytte særlige forekomster i jorden i videre omfang end angivet i stk. 2 kan således betinges af, at udnyttelsen sker efter en af landbrugsministeren godkendt plan, og

Forslag.

sers opfyldelse. Tilladelser efter stk. 1, nr. 5 og 6, kan bl. a. betinges af, at jorden tilplantes og eventuelt pålægges fredskovspligt i henhold til skovlovens § 4, eller at jorden pålægges forpligtelser, der tager sigte på bevarelse af landskabelige værdier eller tilgodeser ordensmæssige hensyn.“

4. § 4, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Når en landbrugsejendom ved udstykning eller på anden måde nedbringes under 2 ha, bortfalder landbrugspligten. Ved udstykning m. v. af en landbrugsejendom, der er under 2 ha, bortfalder landbrugspligten ligeledes.“

5. I § 5 indsættes som *stk. 2:*

„*Stk. 2.* Landbrugsministeren giver meddelelse til oppebørselsmyndighederne om forandringer i matriklens notering af landbrugsejendomme og om fritagelse for landbrugspligt i medfør af § 2, 2. pkt.“

6. § 6 affattes således:

„**§ 6.** For husmandsbrug og andre jordbrug, som er undergivet reglerne i den hidtidige lovgivning om oprettelse og supplering af mindre landbrug m. m., skal disse regler iagttages.“

7. § 7, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

„Ejeren kan dog tilplante en del af en landbrugsejendoms jorder og til eget brug udnytte forekomster i jorden af tørv, grus, kalk o. lign. eller give andre en tilsvarende begrænset udnyttelsesret.“

8. § 7, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Hvor særlige forhold taler derfor, kan landbrugsministeren gøre undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1. Tilladelser kan tidsbegrænses og kan i øvrigt betinges efter tilsvarende regler som angivet i § 4, stk. 2.“

Gældende formulering.

at de arealer, der benyttes til gravning og materialeaflægning, ved passende behandling og tilplantning m. v. vil blive bragt i en sådan stand, at de ikke virker skæmmende for landskabet.

§ 9. To landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, kan uanset bestemmelsen i § 8, stk. 1, drives sammen.

Stk. 2. En landbrugsejendom eller en del af en sådan, der forpagtes, kan for et tidsrum af indtil 10 år drives sammen med en anden landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning. To eller flere landbrugsejendomme eller dele af sådanne, der forpagtes, kan for et tidsrum af indtil 10 år drives sammen med en anden landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning, såfremt de samdrevede jorder ikke overstiger 100 ha.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan tillade samdrift i videre omfang end hjemlet i stk. 1 og 2.

§ 13. En landbrugsejendom kan sammenlægges med anden landbrugsejendom, såfremt det samlede jordtilliggende ikke overstiger 35 ha. Hvis det samlede jordtilliggende vil overstige 35 ha, men ikke 75 ha, kan sammenlægning ske, såfremt landbrugsministeren finder, at der ikke er aktuelt behov for tillægsjord til mindre landbrugsejendomme på stedet. Tilsvarende bestemmelser gælder, når et areal udstykes fra en landbrugsejendom og sammenlægges med en anden landbrugsejendom.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan, når det under hensyn til jordernes bonitetsforhold skønnes rimeligt, tillade sammenlægning ud over de i stk. 1 nævnte grænser.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan nægte sammenlægning, såfremt de jorder, der ønskes sammenlagt, ikke er hensigtsmæssigt beliggende for samlet drift.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan i øvrigt tillade sammenlægning,

1. når der fra ejendommen samtidig afgives jord, der under hensyn til bonitet svarer til de arealer, der indlægges under ejen-

Forslag.

9. § 9, stk. 1, affattes således:

„Landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, kan uanset bestemmelsen i § 8, stk. 1, drives sammen.“

10. I § 9, stk. 2, 2. pkt., ændres „100 ha“ til: „200 ha“, og efter *2. pkt.* indsættes:

„Hører de samdrevede jorder til flere end fem landbrugsejendomme, må samdriften dog ikke omfatte mere end 100 ha.“

11. I § 9, stk. 3, udgår: „1 og“.

12. § 13, stk. 1, affattes således:

„En landbrugsejendom kan sammenlægges med anden landbrugsejendom, såfremt det samlede jordtilliggende ikke overstiger 100 ha. På samme betingelse kan et areal, der udstykes fra en landbrugsejendom, sammenlægges med en anden landbrugsejendom. Arealer, der er tilplantet og pålagt fredskovspligt, samt søarealer, strandbredder og andre arealer, der er helt uden dyrkningsmæssig værdi, kan fradrages ved beregningen af det samlede jordtilliggende.“

13. I § 13 ophæves stk. 2, 4 og 5, og efter *stk. 3,* der bliver *stk. 2,* indsættes som nyt stykke:

„*Stk. 3.* Landbrugsministeren kan i øvrigt tillade sammenlægning, når særlige forhold taler derfor.“

Gældende formulering.

dommen, og der ved jordomlægningen opnås en bedre driftsmæssig beliggenhed af jorderne til de enkelte landbrugsejendomme, som indgår i omlægningen,

2. når særlige forhold taler derfor.

Stk. 5. Ved afgørelsen af, om der bør gives tilladelse efter stk. 4, nr. 2, skal der, hvis der på stedet er aktuelt behov for tillægsjord til mindre landbrugsejendomme, tages hensyn til, om den pågældende er villig til at medvirke til en løsning af tillægsjordsproblemet, eventuelt således at der til staten afhændes jord til den handelspris, der gælder på egnen. Der skal ved afgørelsen ligeledes tages hensyn til, om de jorder, der ønskes sammenlagt, er hensigtsmæssigt beliggende for samlet drift, samt om sammenlægningen vil være til hinder for gennemførelse af en hensigtsmæssig jordfordeling.

§ 16. Erhvervelse af adkomst på en landbrugsejendom, der er beliggende uden for områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone, kræver landbrugsministerens tilladelse, såfremt erhververen, dennes ægtefælle og børn under 20 år samt, hvis erhververen er under denne alder, dennes forældre og søskende under 20 år efter erhvervelsen vil være ejer eller medejer af tilsammen mere end 2 landbrugsejendomme.

Stk. 3. Adkomst på en anpart i en landbrugsejendom må ikke erhverves uden landbrugsministerens tilladelse, såfremt antallet af parthavere i ejendommen efter erhvervelsen vil overstige 5.

§ 19. Tilladelse efter § 16 kan kun meddeles,

1. når betingelserne for sammenlægning efter reglerne i § 13 er til stede,

2. når erhvervelsen sker med henblik på ikke-jordbrugsmæssig anvendelse, jfr. § 4, stk. 1,

3. når særlige forhold i øvrigt taler derfor.

Stk. 2. Ved afgørelsen af, om der bør gives tilladelse efter stk. 1, nr. 3, finder bestemmelsen i § 13, stk. 5, tilsvarende anvendelse.

Forslag:

14. I § 16, stk. 1, ændres „uden for områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone“ til: „i landzone“.

15. I § 16, stk. 3, ændres „en landbrugsejendom“ til: „en landbrugsejendom, der er beliggende i landzone“.

16. § 19, stk. 2, ophæves.

Gældende formulering.

§ 20. Erhvervelse af adkomst på en landbrugsejendom eller part i eller del af en sådan, der er beliggende uden for områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone, kræver landbrugsministerens tilladelse, såfremt erhververen er et selskab, en forening eller anden sammenslutning eller fællesskab, en offentlig eller privat institution, en stiftelse, et legat eller en udenlandsk offentlig myndighed.

§ 23. Tilladelse efter § 19 eller § 21 kan tidsbegrænses og betinges.

§ 34.

Stk. 3. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget i folketingsåret 1970-71.

Forslag.

17. I § 20, stk. 1, ændres „uden for områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone“ til: „i landzone“.

18. I § 23 indsættes som *stk. 2*:

„*Stk. 2.* Betingelser, der knyttes til tilladelser, er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet. Betingelserne tinglyses på ejendommen.“

19. § 34, *stk. 3*, ophæves.